

Cíllo 23.
10. junija.

Bomhai Bóh!

Pětnik 27.
1917.

Sy-li spěval,
Pilne dželaš,
Strowja cé
Swójbny statok
A tвой swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěvaš,
Swérnje dželaš
Wšedny dny;
Džení pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrewé cé!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa žo kóždu žobetu w Esmerojez knihicjichcerni w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlétu pschedpłatu 40 pi. dostacž

1. njedžela po žiwjatej Trojizy.

Luk. 16, 19—31.

Sswjedzeń žiwjatej Trojizy žm̄y sažo žwyczili a s tym přenju położu zhr̄wineho lēta wobsamkli. Nětk psched nami leži dolhi rynk njedželov po žiwjatej Trojizy a na jeho kónzu žmijertna njedžela. Pschi spocžatku pak je nam pschirunanie wo bohatym mužu a khudym Lazaru date. Čežo dla drje to? Čeže naž žnadž wo pschisłuschnoſczach bohatych pscheczivo khudym rosnuczowacž? Tež to by derje mózne a wažne doſež bylo! Ale tuto žiwjate seženie ma nam wjazh prajicž; wono čze, so býchym stajnje žwój wotyknjeny kónz psched wocžomaj měli. Kaž puczowar, kíž wě, hdže čze, a teho dla žebi pravoh pucz wuwoli, tak mamž my s woprědka kónz a pucze žwojeho žiwjenja wjedžecž. Duž mamž žebi dženža rospominacž:

Po tuthym žiwjenju je wěczne žiwjenje.

1. Kaf wažne je tuto pósnače hížo ja našhe semiske žiwjenje;
2. Schto Jezuš wo tym praji;
3. Kaf wo tym pschezo s nowa wěszi budžemh,

1. Sa tym hacž něchtó do wěczneho žiwjenja wéri abo niz, je na žwécze žiwym. Schtož je sa kſcheczijana wěste, to žu tež druhý kaž Zidži, haj žamo pohanjo s džela hížo wérili abo tola ſežutowali. Hdž Indianarjo žwojemu ſemrjetemu jeho konja, brónje, jědž a pieče žobu do rowa dawaju, so by měl, schtož bě jemu tu na ſemi lube a drohe, dha s tym wupraja, so je jeho duscha dale žiwa. Hdž Chinesojo žwojim ſemrjetym předomníkam wopruja, dha wérja, so žu dale někak žiwi. Tak žo ſchkricežka Božeho Ducha tež w duschach tých dale žehli, kíž žu žiweho Božeho ſhubili. „Myž žm̄y s Božeho rodu (Jap. ſf. 17, 28).

Na druhim boku wustupuju czi, kíž s wulkej wěstoſcžu ja wunoſck najnowischeje wědomoſcze wudawaju, so je žiwjenje w druhim živěče njemóžna wěz, a praja, so człowjek runje kaž wscho druhe, schtož ma žiwjenje, njech je ſkót abo roſtina, s czelnej žmijerczú žwój kónz namaka. Tuta mudroſcz pak wopravdze nicžo noweho njeje; tuta „nowa wěra“ je tamna „ſtará njewěra“, kíž je žiwjatemu pižmu derje ſnata. W knihach mudroſcze ſteji (na 2. stronje) pižane:

„Njemudri praja pschi žebi: Krótke a hubjene je naſche žiwjenje a pscheczivo człowiſkej žmijerczí njeje žane lekarſtwo, a njewěmny nikoho, kíž by s hele ſažo pschischoł. Pschetož njenadžiży žm̄y narodženi, a potom ſańdžemny, jako býchym nihdže njehyli.. Póječe dha nětk, a wuziwaſmy tých dobrých wězow, kotrež many a wuziwaſmy žwojeho czěla, doſelž my hiſčeze młodži žm̄y. Napjelnymy žo s tym naſlepšchim winom a je žalbu a njeſkomdžm naſlennych kwětkow. Noschymy wěnzy wot młodzych róžow, předt, hdžli ſwjadnu. Žadyn wot naž njeſlutuj lóſchtow, so by žo wſchudžom wopokaſalo, hdžež my wježeli žm̄y byli; pschetož my wſchak nicžo wjazh wot teho nimamž khiba to.“ Duž njewěra dženžniſcheho dnja žane nowe pósnače njeje! Tež ja Jezuſowym čaž běchu tajzy, kíž wěczne žiwjenje přejachu, to běchu Sadduzejszy. Tých chzksche Jezuš s tuthym pschirunanjom wo bohatym mužu a khudym Lazaru powiežicž.

Dwoji wobras tu widźimy a to na jenym bohatym mužu. Žemu žo njeporokuje, so je bohaty, ale so je njewěrjazh. Bohatſtwo je tež žohnowanje Bože a dar Boži. „Sswérny muž budże jara požohnowaný“, to žlowo tež wo ſemiskich ſublach płaczí. A bohatſtwo žamo wot žebje nikoho s njebjesskoſtwa njewusamknje. Schto dha je potom wina bohateho, so tón

Knjes jemu satamausivo pschižudži? Wón tola njebež žadžu ſloſtiſk, tež už twjerdeje, ale dobrocziweje wutroby; wón džež ſebi lubicž dawa, ſo Lazaruſ ſchědneje psched jeho durjemi leži a ſo ſ drjebjeſčkami nažyčjuje, kiz ſ jeho bliđa padachu; a wón prožy ſa žwojich bratro w tamnym žwecze. Schto drje je jeho hréch? — Wo nimi daše niežo prajene njeje, hacž to, ſo „khodžesche w purpurſkej a wot droheho píata drageje a mjeſeſche ſo wſchědneje derje w kražnym wježelu.“ To jeho zyke žiwjenje wuežinja; a to njeby možno bylo, hdj by tež na wěčnoſez myžli! Wón paſ ſe žwojinti pječ bratranii, kaž ſo to tež na kóznu pſchiru- uanija praji, do wěčneho žiwjenja wěriſ ujeje; wón bě Saddu- zejski. Duž bě jeho najwyschšha mudroſez to hežlo: „Žežmu a piymu, pſchetoz jutſje žinu morwi.“ (1. Kor. 15, 32).

Hacž drje je pſchi tym woprawdze ſbožomu a ſpokojom był? Hacž njeje tež jeho dufcha druhdy, wožebje w ežicej nozy ſ ſebi pſchischa a lačna a hłodna po učzim ſlepſchego była? A ſchto by ſo ſtało, hdj by tutón bohaty muž žwoje ſamoženje a žwoju ſtronosę ſhubil a ſo tamneniu khudemiu a khorenui Lazaruſ runał? Njeby wón ſ ujewuhažnionym roshorjenjom ſ pjaſežu žwojemu bratrej hroſyl, kiz tam wſchědneje w purpurſkej drageje nimo khodžesche a ſo w kražnym wježelu derje mjeſeſche? Njeby žnadž, hdj by ſo wſcha nadžija na to ſhubila, ſo by ſaſo wot- horiſ a wuſtroveny był, ruku na ſo ſložil a tutemu hubjenemu žiwjenju ſ nažylnoſezu kóz ſtajil? To ſu plody njevěry!

Zyke hinciſhi je druhi wobras. Lazaruſ je khudy a khory. Jego khudoba a hubjeniſtwu paſ njeje žana ſaſlužba, kiz by ſo khwalika. Štwojeje khudobu a khoroſeze dla nichtón žane prawo na njebježa nima. Husto doſez je učhtón wotkudnyl abo khudy woſtał, dokelž njeje ſo w prawym ežaſu a doſez hibak a prózo- wak; wón žam je we wiſie, ſo nětk ničo nima. Cžeho dla paſ Lazaruſ do njebjež pſchitidze? Wo jeho ſmuklowym žiwjenju tu niežo prajene njeje; ale my jo ſ teho waschnia pſtitajem, po kotreñiž wón žwoje ujeſbože njeje. A kaž jeho njeni hižo naž na to poſkaſuje. Lazaruſ, to rěka: „Bóh je pomož“. To njeni ſjewi nam jeho myžle, wón ſo Bohu dōvěri, wón žwoju nadžiju na Boha ſtaja, wón ežaſa na Izraelſki troſcht, kiz je jím pſches profetow ſlubjenij. Jego wěra do Boha a wěčnoſeſe je jeho khwalba!

Hdj by tutón khudy a khory Lazaruſ bohaty a ſtronu był, kaſ by wón jako ſaſtojnif Boži wſcho to žwoje ſaſtawał a žohu- wanje wužywał a žnjal! Kaſ by ſo pſchi wſchěm žwernym ſeňskim džele tež wožebje wo to prózował, ſo by na tamnym wulſkim diju, na kotreñiž ſničeje rachnowanie ežiniež wot žwojego ſaſtojnſtwu a pſched žwojim ſudnikom derje woſtał! Tak by ſ dobrym žwědomiſjom wſcho dobreho wužywał a woprawdze ſbožomu a ſpokojom był jako džakowne džecžo žwojego Wótza w njebježach! A hdj ſo rěka ežerpujenja na njeho wuliwa, dha njeje to jemu njeromne ſahaczenje jeho ſvoža, ale ſphytowanje, ſ kotrehož parla ſežerpliwoſeſe a noweje ſuboſeſe ſ bratram wuroſeſe, ſa kotreñiž nuſa a ežerpujenje ma nětk ſ nowa wótre wóčko a čopku wutrobu. Nětk njerěka jenož, ale je wopratodze „Lazaruſ“, to je muž, kotrehož pomož a troſcht je Bóh, a kiz žmě prajiež: „Hdj ſa jeno Tebje mam, dha ja niežo njerodžu wo njebježa a wo ſemju. Hacž mi runje eželo a dufcha ſawutlitej, dha wſchaf Th ſy, Božo, kózdu ežaſ moj wutrobnym troſcht a moj džel.“ To ſu plody wěry.

Schto Jeſuſ w tmyaj wobrasomaj nam poſkaſa, kaſ wažna je wěra do wěčneho žiwjenja hižo ſa ſeňſke žiwjenje.

2. So žiwjenje po eželnej žmijereži daſe traſe, Jeſuſ tu wuraſnje a jažnje wuprati: „Woda ſo paſ, ſo tón khudy wumrje a bu nježenij wot jandželov do Abrahamoweho klina. Tón bohaty paſ tež wumrje a bu poſrjebanj. A jaſo wón w heli a w ežwili hěſche, poſběhny wón žwojej woži a wuſlada Abrahama naſdala

a Lazaru na jeho klínje“. Eželo wunirje, ežlowjek paſ niž, jeho dufcha žiwa woſtanje. A ſ teho, ſchtož Jeſuſ tu ſ wobrasom ſa ſeňſkej woži wopishe, widžimy, ſo jedyn bu troſchtowanj, druhi ſe ežwilewanj. Schtož je tu na ſenti kaž wſcho do hromadny žiwe, to ſo tam dženije po tym, kaž je kózdu wěriſ a teho dla žiwy był.

3. Hdj ſo paſ temu taſ je, ſo ſ wěry do wěčneho žiwjenja ja ežaſ a wěčnoſez taſ wjele wotwizuje, ežeho dla drje je potom Bóh jažne pójnacze wěčneho žiwjenja kaž je ſawěſchkom pſchi- kryl, ſa kotrež nichtó hładacz njeſtož? Byli ſo ežlowjekam wſcha njewěſtož wo tym wſaſa, kaſ zyke hincak by ſ nimi ſtało! „Woni njebježni pſchischi na to město teje ežwile!“ Taſ prožy tón učhdý bohaty muž Abrahama, ſo by Lazaru ſa žwědka wěčneho žiwjenja ſ ſwojim bratram do žwojego nanoweho doma požlał. Tón paſ jemu wotmoſti: „Woni maja Mójsaſa a pro- ſetow; ujech tych žamnych požluchaju.“ Wěrič manu, Božennu žloviu!

Mójsaſ a profetojo, žynojo ſtareho ſluba, wſchaf wo wěčneho žiwjenju jenož maſo a ujeſaznje doſez věčza, taſ ſo Saddu- zejszy měnjaču, ſo w jich pižmach wo tym uježo njeſteji. Ale tamni ſu Božu žwյatui woli pſchipowjedali, kiz ſebi žada: „Budžež žwյecži, pſchetoz ja ſyml žwյath, tón Knjes wasch Bóh!“ Taſ možesche kózdu Izraelita derje wjedžecž, ſo njeſzu žwětne ſwýchty najwjetſche ſbože, a ſo njeje ſeňſke horjo a ežerpujenje naj- hliksche hubjeniſtwu; ně, najwjetſche ujeſbože je hréchna wina a woprawdze ſbože je dobre žwědomiſje pſched Bohom! Taſ ſu Mójsaſ a profetojo žwý ſuſ ſud tež ſo wěry do wěčneje ſbóžnoſeſe wožahnysi.

Tamneniu bohatemu mužej, kiz hěſche Sadduzejski, njeje to doſez. Wón měni, ſo budžichu jeho bratsja poſkutu ežinili, hdj by ſchto wot morwych ſ nim ſchol. Tola Jeſuſ je druheho měnje- uia: „Njepožluchaju Mójsaſa a profetow, dha tež njebudža wěrič, hdj by runje ſchto wot morwych ſtanyl!“ A temu wo- prawdze taſ je. Jedyn je ſtanyl wot morwych, Jeſuſ Křyſtuſ, žwěta ſbóžniſ, a — jich wjele njevěri.

Mý manu Mójsaſa a profetow, mý manu najwjetſcheho profetu, Jeſuſa, kiz je horjefanyl wot morwych, ujech tych žamnych požluchauj! Čim žwěniſho Bože ſłowo ſlyſhini, jeho žwյatui woli ežinimy, čim nutriſche towarzſtvo ſ Bohom manu, čim wěſežiſhi budžem, ſo ſyml ſo wěčnej ſbóžnoſeſi po- woſlani.

Schto manu paſ ežiniež, ſo ſbóžni budženij? Nasch Luther, kiz je ſo ſ zykej wutrobi a dufchu wo prawdoſez pſched Bohom prózował a bědžil, je w žwյatui pižmje to wotmoſtvenje na- makal: A budža bjes ſaſlužby prawi ežinjeni ſ jeho hnady, pſches to wumrženje, kotrež pſches Křyſta Jeſuſa ſo ſtało je.“ — Mý manu ſa to, ſo ežlowjek prawy budže bjes teho ſakonja ſlutkow, jeno pſches wěru.“ (Rom. 3, 24. 28). Haj, wěr do twojego Sbóžnika Jeſomi Křyſta, dha budžesč tý a twój dom ſbóžny; dha budže jumu, hdj ſo Knjes tebje ſ tuteho žiwjenja wotwoſla, tež w tebi rěkaž: „Wón bu nježenij wot jandželov do Abrahamoweho klina“. Samjen.

Oberlin.

Jeho žiwjenje a ſkulowanje w ſamjenjodole.

ſe wſchelakich žorłow wuežerpaſ

† Jan Bartlo.

(Poſracžowanje.)

Oberlin da ſebi ſ Hollandskeje a druhdze ſem nowe žymjo wot tajſich běrnov pſchiniež, kiz ſo w Straſburgu wožebje khwa- lachu, roſkrawaſche te wjetſche ſo ſpodžiwanju žwojich wožadnyh.

na kufki a žadžesche je do mješljivih rimežkow živojeje derje pschihotowaneje role. Žeho burjo ſavijachu s hlowu. Nekotrym chyjsche ſo ſdac̄, ſo Oberlin w hlowje zile prawy nije. Tón pak ežinjeſche to živoje ſi měrom dale. Štjedjeſche wſchelake žita a džeczel a ſphyta hnydom tež ſ lenom, ſ fotrenuž běſche ſebi žymjo ſ Rigi w Ruskej pſchińc̄ daſ.

„Hvž běchu jeho burjo w přeruim ſeče jenoz iužměchowali, jako jeho wulzjichnu prózu a wulke pjenježne wudawki widžachu, dha běchu w druhim ſeče tola hido hinaſcheje myſle. Žako naſežo pſchińdže, ležachu furſte ſufi jako ſelene ruby pſched jich wočomaj a wjeſele pluſkotaſche woda, fotraž na jich ſukach ſtejo ſižaſche, po pſcherowezkach mudrje wjedžena ſ nich dale.“

Oberlin móžesche živojemu pſchiſporjenemu ſtotej ſelenu pizu datvac̄, předn haež woni ſtrowe ſtvojelzo na živojich ſukach woſladachu. Se ſpodživanjom widžachu woni tute ſežehi Oberlinoweje prózy a džachu jedyn ſ druhemu: „Kuſes farař na tola pravje!“ Žako pak ſo ſa nekotre ujedžele tež na Oberlinových polach wſcho ſelenic̄ pocža, jako džeczel mlodnje wubiwaſche a ſo ſběhaſche, jako doſhi ſen na kufki dobreho poſla ſe živojini módrym ſezenjom jich woči a wutroby woſchewjeſche a jako ſo ja nekotre měkaž ſkote, ſornowpolne kložy na jeho polach ſmaho- wachu, tehdy njemóžesche jich ſpodživanje žaneho ſonza na- maſaſe. W nich bě poſhilinoſež ſ nowej, powjetſchenej džela- woſeži a myſl ſ lepſcheniu woſueſila. Schtož bu knjeg farař na žwiatym niěſtne ſ miloſežu, žwiateho ſana ſa prawe, wěrue, wužitne a dobre wudawaſ, a schtož běchu dotal ſ lohkej myſlu, bjeſe wſchego dželbraeža abo ſ dwělowanjom horje brali, to ſa popadowachu nětko, hvž běſche jím tón doſtojný muž jich eželnej woči takle woſewrit, ſ wjeſelym doverjenjom a džeržachu jemu tež duchowne woſko a wicho woſewrjene. Pomaču a pomaču bu jimi kóžde žkovo jich duſhovpaſthyrja evangeliou.

Nětko, hvž běſche ſebi Oberlin doverjenja živojeje woſadu wěſti, pocža woni tež ertuje ſjatniſchho wuſtupowac̄ a napomi- naſche jeneho po druhim, ſo by živoje hoſpodařſtwo hinaſ a mudriſchho wjeſež ſapocžal. Bě wſchudže ſamt ſ radu a ſe ſkutkom ſ ružy. Daſche nowy ratařſki grat a lepſchu hoſpodařſku nadobu ſ dalořa ſem pſchinez a roſkaſowaſche kóždeni prawe naſlož- wanje thch nowyh wězow. Žadaſche ſebi wjetſchit ežiſteſež a lepſchi porjad w domach, pſchi ežinž wožebje pſches mlodſchich ſtutkowac̄ ptyaſche, naſjedowaſche jich ſ lepſcheniu ſarjado- wanju dworow a hoſpodařſich rumow a džeržesche wožebje na ſtakne hnojowe a hnójnizowe jamy; woni ſtarasche ſo ſa nowe žymjo, wožebje ſa lane, a proſhesche načerje, ſo bychu živoje džowki živéru ſ pſchaſy džeržale. Wjeheduje ſkhadžowaſche ſo woni ſe živojini woſadnimi, ſo by jich we wſchelakich wužitnych a dobrých wězach roſwuežowal; woni poſkaſowaſche jím wſchelake mineralije, ſiž ſo ſ hnojenju hodžachu, wuežesche jich wſchelaku džiwju roſežinu ſnač, ſiž bě ſ žiwnoſeži ſaludži a ſ pizy ſa ſkot abo ſ barbje ſhmana, abo ſiž bě ſtrowa pſchi ſudžazych khorofežach abo hvž ſkotej něſhto ſwadži; naſueži jich ſ jablukow, a t. r. wino ežinicz, ſ boſankow paſenž deſtillirowac̄, ſ bukovych worje- ſkow woliſ ſiež a t. d.

Hnój, fotrehož ſamjenjodvolczenjo haež dotalj zyla ſedžbu měli njeběchu, pſchiſporjec̄ a pſches prawe pſchendzenje po- leſhic̄, to naſuňchu tež hafle wot živojeho fararja a ſpoſinachu bory, ſo ſo hoſpodařſtwo jenož ſ pſchiſporjenjom hnoja poſbě- njež hodži, a ſo je dobrý hnój přeni ſrěd, ſ fotrymž ſo poſto wužitk pwyhſic̄ hodži a ratarjove dofhodu pſchibywaju, a ſo wěžnje wěrno woſtanje, ſo ſo tam, hdzež ſo wós ſ hnojom ſavró- cza, tež ſbožo wróčza. Won wuežesche jich, jehlinu, lisež, moč, žyciſny, dornj a t. r. do hromadow wohyc̄, ſ hnojom měſhac̄, ſ jučhu poſtuvač a tak do najlepſchego hnoja pſchewobrocžec̄. Sso

wuežesche won džeczi, ſtare woſniane ſaph na ſchlebjerdki dręcz a ſtare ſožane woſbucze roſreſowac̄ a hnojeſche potom ſ tmy poſla. So pak by jim ſajte dželo poſozu, placžesche jim won ſchěžnacze ežerjo ſe žwojint pſchiſkowom: niež ſo njehni ſkaſyč, nantok ſousow ſa kóz a jedyn ſous ſa kóždu maliežkoſež, fotruž jemu pſchi- uježechu.

S taſkej ſahorjenofežu ſapſhija Oberlin wſchitko, ſchtož móžesche jenoz nětaf derjehic̄ ſo woſadu pſchiſporjec̄. Na poſledku ptyaſche won jím tón wulki dobytſ ſoſtaſacež, fotruž běchu ſ teho měli, hdy bychu živoje próſdne ſežomnoſež a hubjene paſtwiſeža pod pluh pſchinježli a ſkót wjazh won honili. So to tam, hvž ſkaſla na ſkale leži, žana lohka wěz njebě, ſo ſkamo ſnaje, ale Oberlinova piluonež a witrajuonež, a ta ſahorjenofež, ſo ſotrejž won jene dobre pſchedewſacze po druhim wužjedze, ſahori tež jeho woſadnich tak, ſo na poſledku wěz ſokonjachu, kiž ſo njemóžue ſdachu. Nimalo nahe ſkaly buchu ſ dobrej pjerſchežu powožene a ſ fotruži ſo to jich naſloſež dla hnydom ežiniež njehodžesche, te buchu předy woſlamane a ſemi ſrunane a tak ſ posam ſežinjene.

(Pſchichodnje dale.)

Se ſſerbow, ſa ſſerbow.

Sſerbska předařſka konferenza woſně, kaž kóžde ſeto, tak tež lětza žwiatkownu ſrjedu živoju naſetnu ſhromadžiſmu w ſſerbskini domje, a to po poſoldnu w 4 hodž. pod wođenjom pſchedžy, ſ. fararja lie. Mrójaka. Wopomniwſchi po ſavodnej modlitwje žnijerež ſobuſtawc ſ. ſ. Goleža a ſpomniwſchi na ſrudbu, fotraž je wſchelke ſobuſtawh domapytala, roſprawja ſ. pſchedžyda wo roſdželenju danje legatow ſa paczeſke džeczi, ſa ſtudentow a ſa wuežerjow. Ta poſlednja je ſo ſ preñiom rafej ſ Jakuboweho legata roſdželila, a to dwěmaj ſaſluženymaj wuežerjomaj. Pſchi tym ſo naſponui, ſo ſu wuſnamjenjenja ſa pſchiſecze wuežomzow na ſeminaru wo wjele ežesche haež předy; ſo bychu pak ſſerbj doſež ſerbskich wuežerjow měli, by nusne bylo, tež wo wězvujſtovnym wuprajenju, hvž bychu holsy, fotſiž ežedža do ſeminarow ſaſtupic̄, to poſlednje ſchulske ſeto w Budžchinje dokhodžili; byli jich to wjazh bylo, by ſnadž ſo na ſeminarje ſamym ſažo ta tak mij. präparanda ſaložila. — Budžem ſetza ſwjetzenje ſa ſwonkowne a ſnutkowne mižionſtwo a bibliſki ſwjetzen ſwjetcež mōz? wo tutym praſchenju ſo dale jednaſche. Wěſteho ſo njepoſtaji; ſnadž pak budže mōzno, ſo ſo ſwjetzen ſnutkowneho mižionſtwo a bibliſki ſwjetzen wotmějet; hdze? to mělo ſo hyscheze woſjewic̄. Woſjewjenja wo naſdathch darach ſa ſwonkowne mižionſtwo ſo, dokelž ſo pſcheje, wot nětk ſkodſetnje hlownemu mižionskemu towarſtvi poſeželu.

S ſ. far. Goležom a wřſhſchim wuežerjom ſiedlerjom je naſche njedželſſe ſopjenko „Pomhaj Bóh“ živojeju redaktorow ſhubilo; duž maja ſo nowi poſtajic̄. Knjeg farař Wyrgec̄ pſchewoſmje pódla naſkladnika, ſ. ſſmolerja, dželo ſoburedaktora na jene ſeto, a wſchitzh pſchitomni budža ſe ſobudželacžerjemi tuteho ſopjenka, fotrež je ſebi mjes evangeliſki ſſerbami wjele pſche- eželow dobylo.

Po tutym dyptu naſtava roſmoſka wo wſchelakich naſe- noſežach: wono ſo pſcheje, ſo bychu ſo ſerbske pſchidawki ſa ſherluſhewe knihy dale ežiſhežake; dale rěcži ſo wo wotedaču ſwonow a pſcheželov. Nimalo wſchě ſerbske woſadu — ſhiba Hodžij a Nožacžizh niz, — dyrbja živojo ſwonu haež do jeneho wotedaču. So njeběhni tutym ſhutnym ſwěrnym pſchecželam bjes wſchego roſzohnowanja wot naž ežahnyež dali, ſpěžni nam knjeg farař Waltar jene „W Božim mjenje ſwonam“. Mjes- tutym je ſo ſa Feruſalemſke towarſtvo hromadžiſko.

Požlednjej dýplaj staj pschednoschf wo ūerbſkej agendze, potath wot k. pschedbýdy, a pschednoschf k. far. em. Urbna wo Homenu, wot njeho pschelozemym. Mjes tym so chýsche prěnšchi pokasacz, tak měla so agenda w ſeſtej ūerbſejne podacz, pokasa tón druhí na hotowh pschelozk toho stareho grefſteho poetu, kotrež měl so nětko ſ pomozu pscheczelniwych ſpěchowarjow a ſobudželačerioſ wudacz, psches czož by ſſerbstwo ſ něčim rjanym a khvalobnym wobohaežene bylo. So by to temu tak bylo, to je to pschecze, ſ kotreñiž k. pschedbýda požedzenje ſkonečni, ſjednočuju ſ tym džak k. f. Urbanej ſa to dotalne ūerbſke dželo.

Na ūerbſkej předařskoj konferenzy je ſo wo tym rěčalo, ſo ſo wſchelazy hólzy, mjes nimi tež ſſerbj, njeſzni na ſeminax pschijeli tohodla, dokelz te žadanja njedopjelnichu, kotrež chze ſeminax wot tých wuzomzow hižo dopjelnjeny měcz, kotsiž do delnjeje rjadownje ſastupja. Tute wýſche žadanja ſu ſnamjenja naſchego czaſha, kotrež w tak wſchelakim ſebi pschezo wjazh a wjazh žada a tak mjenje abo hóle pschihódiye možy napina, doniž potom ſažo ras hinaſche naſlady pschewahni njedobudža. Duž pak njedyrbja tež tute wobſtejnoscze ūerbſkich starſchich wotraſchicž, ſo ſivojich ſynow na ſeminax pōſcélalu, wſchaſto tola ſſerbj tež hewak ſ czaſom ſobu poſkrocža. A doniž ſeminax ſivoje žadanja njepſheměnja, měli tež ſſerbj po móžnoſczi tón wupucz ſpýtač, ſo ſivojich ſynow to požlednje ſchulſke lěto na měſchczansku ſchulu pōſcélalu; bychu-li to wjazh tajſich hólzow bylo, by ſo tež na ſeminare ſamym präparanda ſažo ſbudžila, kotrež nětkole wjazh njewobſteji, a to by drje tón najlepſchi wupucz byl. Jencho wupucž pak dyrbimy namačacž; khiba chýli ſo ſſerbj teho wſdacž, ſo bychu ūerbſkich wuzerjow měli. Duž njech tuta powjescz naſchich ūerbſkich starſchich njenastróža; ně, njech jich pohnuwa k temu, ſo bychmū my ſſerbj tež w tutym žadanja czaſha dopjelnicž mohli a tak tež ſivoje prawa ſdžeržecž a kitacž, kafz to nětkole tež wſchitzh druhý czinja.

K temu ſo ſamo wot ſo jene druhé napominanje pschisamknje: „Sſerbsz̄y starſchi, njech wſchici ſynojo, je-li móžno, ſtuduja, ſtuduja pschede wſchém na duchownſtwo!“ Daj Bóh, ſo ſo naſchi ūerbſz̄y ſtudencž, kotsiž ſu nam hiſcheze wukhowani, ſtrowi ſ wójny róčza. Tola, ſhoto ſtaj dwaj bohožlowazaj, hiž manu w tu khwilu hižo tsi duchowne měſtna wuprōſdnijene: Kotež, Budyschin!, Hucžina! A to hižo w ſakſkej Lužizh! W tym pak je tež hižo wuprajene jene praschenje ſa tymi, kotsiž ſſerbj ſu, kotsiž ūerbſz̄y bohožlowaz a duchowni ſu, tola pak niz w ſſerbach, hacž njebi na czaſu bylo, domoj pschincž.

Pschi tymi wſchém njeſabudžm to, ſo bychu wſchaf tak někotsi ūerbſz̄y starſchi po tym czinili, ale jím pobrachuju ſrědk. S teho naſtawa ſa wſchech ſſerbow ta pschizkuſchnoſež, tu na pomož pschincž a tak ſlužicž ſſerbam a duž tež ſamemu ſebi. A tak to? „Sſerbske Nowiny“ ſu nam thđenja jedyn pucz, niz jedyn nowy ale hižo dawno ſnaty, jenož mało poſhodženy pucz poſkocale; to je naſche: „Towarſtvo pomož ſtudowazych ſſerbow!“ Kóždy ſſerbj měl ſ najmjeňſcha ſobuſtam tuteho towarſtwa býč — je to wob lěto 1 hr. pschinoſchka! — a tak někotry ſſerbj, tak někotra ſſerbowka mohli ſebi wutrajny pomnik ſtajicž psches wulſe abo maše poſkaſanje ſa to ſkutkovanie tuteho towarſtwa. —

Tute rynčki nočzeja býč jeno wospijetowanje starých praschenjow a proſtrow a napominanjow. Khutneho czaſha khutne žadanja a noweho czaſha nowe poſtupy ſa to, kotrež tajkeho a hiſcheze druhého k nam rěči! Hacž podarmo! ? —

Sſerbske Lutherske knihowne towarſtwo ſrijedu po ſivojatſach wjecžor w 6 hodž. w ſſerbskim domje w Budyschinje ſivoju hlownu ſhromadžiſnu wotmě. S počęſćowanjom a w luboſczi

ſo najprjódzy ſponinacze na njebo knjesa ſararja Góleža-Rakečnafkeho, kifz pónidželu, 16. oktobra 1916, nahle wumrje. Wón ſ lětom 1903 pschedbýdſtvo knihowneho towarſtwa na ſo wſa, hiž bě wot lěta 1890 w pschedbýdſtve a wot lěta 1898 ſ město-pschedbýdnu byl. Sa czaſ ſeho pschedbýdſtva je ſo, kafz kóžde lěto bibliſki pucznik, tak 8 knihow ſ naſladow knihowneho towarſtwa cziſcheza, ſ džela nowoſpiſanych, ſ džela nowych wudawkow hižo hotowych knihow. Pschi ſeho poſkocbe je ſo na jeho row wěnž džakowneho wopomnjenja w mjenje towarſtwa poſložil. Hewak na dijotowym porjedze ſhromadžiſnu, w prawym czaſu po wuſtawkach wosjerwienym, 3 dýplki ſtejachu: roſprawa, ſlicžbowanie a namijet dla wudajomneje noweje knihi. Roſprawa jednaſche mjes druhim wo pschěmjenjenjach w pschedstejerſtwje, kotrež ſu ſo ſtale, kónz ſańdženeho lěta w nowinach na ſjawne ſo dale a potom witanej pomožy 600 hr., kifz je ſ wotkaſanym njeboh Marje ſudniſzy ſo ſapižale, a wo džele požlednjeho czaſha, tež wo wulzy Madleny ſwudowj. Schniſhoveje w Budestezach towarſtwu ſo dostała. Dokelz ſa něſchtō lět žana hlowna ſhromadžiſna byla njeje, dyrbjachu ſo ſhromadžiſne te ſlicžbowanja pschedpoſložicž, kifz ſo hiſcheze ſa jaſne njebečhu ſpōſnale. To ſo ſta. Na to wudawk noweje knihi na tole lěto ſo wurdžowaſche. Pschi wſchech czež fotach wójnskeho czaſha chze towarſtvo w tutym 400 jubilejſkim ſeče reformazije nowe knihi cziſchezež dacž, ſa kotrež ſu tsi ſajimawe naſtawki wo reformazijſkim ſkutku pschilubjene. Možno pak njebudž, je po ſwucženym waſchnju psches pōželnikow (ſakſki je we wojerſkej ſlužbje a ſa pruske wožadu hiſcheze žaneho nimañy) ſobuſtawam do domu pōžlacž. Duž ſo wobſamkn, knjefow ſararjow proſhcež, ſo chýli tak dobri býč a kóždy w ſivoj wofadže ſo ſa to ſtaracž, ſo bychu ſobuſtawu knihu dostaſi. Płacžicž budže 1 hr., ſchtož je džitwajo na to, ſo je nětko wſcho, cziſchež, papjera atd. drožſche, jara timja płacžiſna. Tuta 1 hr. ſměje ſo jało lětny pschinoſchf wot towarſtowowych ſobuſtawow na I. 1917 ſběhnyč, ſa czož dyrbí ſo jim, je-li někaſ móžno, klětuſchi bibliſki pucznik darmo poſkicžicž. Dow budž hižo do proſtwa wuprajena: Lubi ſſerbj, podpjerajcze dželo knihowneho towarſtwa ſ ſupjenjom teje wěſče hódneje a rjaneje noweje knižfi. Bóh luby ſnje ſak ſa daj ſbože a mér!

Lutherowe ſłowa.

37.

Schtož dyrbí Chrystuſkowe býč, to dyrbí najprjódzy dele a ſo ponizicž.

38.

Syli róža Chrystuſkowa, dha wjedž, ſo ma twój pucz pod czernjemi býč.

39.

S tym Chrystuſha hiſcheze nimaſč, hacž runje wěſč, ſo je wěry Bóh a člowljek a je ſam prawy a ſiwjaty. Tehdy pak jeho prawje ſpōſnajesč a k wobſedženſtu dostaňeſč, hiž wěriſč, ſo je eži tale najſwjeczijſha, najczesczijſha a najnjevinowatscha wožoba wot Boha darjena, ſo ma ſwój wyschſki měſhnik a ſbóžnik, haj twój ſlužobník a wotrocž býč.

J. K.